

# Møteprotokoll

**Utvalg:** Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen

**Møtestad:** Teamsmøte

**Dato:** 15.11.2021

**Tidspunkt:** 09:00 – 10:30

## Følgjande faste medlemmer møtte:

Namn	Funksjon	Reprenterer
Leif Solemsli	Leiar	VANG
Marit Sletten	Nestleiar	LOM
Trude Brosvik	Medlem	VLFK
Harald Sve Bjørndal	Medlem	VÅGÅ
Ivar Kvalen	Medlem	LUSTER
Hilmar Høl	Medlem	ÅRDAL

## Følgjande medlemmer hadde meldt forfall:

Namn	Funksjon	Reprenterer
Kjersti Bjørnstad	Medlem	IFK

## Følgjande varamedlemmer møtte:

Namn	Møtte for	Reprenterer
Svein Håvar Korshavn	Kjersti Bjørnstad	IFK

## Merknader

Ragnhild Momrak i Dronninga landskap AS presenterte status med kartskisser og teikningar for deira arbeid med Utsiktspunkt Vettisfossen, som innleiing til sak 39/2021  
Johannes P. Skahjem, Utladalen Naturhus, deltok som observatør i starten av møtet.

## Frå administrasjonen møtte:

Namn	Stilling
Eldrid Nedrelo	Nasjonalparkforvaltar
Kari Sveen	Nasjonalparkforvaltar

## Underskrift:

Vi stadfestar med underskriftene våre at det som er ført på dei sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som vart vedteke på møtet.

Leif Solemsli (sign.)

Hilmar Høl (sign.)

## Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 37/2021	Godkjenning av innkalling		
ST 38/2021	Referatsaker		
RS	Innspel i samband med synfaring - Fornya konsesjon for kraftutbygginga Fortun - Grandfaste		2021/9240
RS	Gjendebåten/Statistikk 2021		2019/18641
RS	Uttale - Masterplan for reiseliv Sogn - reiselivsstrategi		2021/10842
RS	Utladalen landskapsvernområde - Helikopterflyging i Utladalen 30. juli - Vurdering av forholdet - Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen		2020/3317
RS	Utsiktspunkt Vettisfossen - Referat frå prosjektgruppemøte 7. oktober. 2021		2019/12439
RS	Kopi av brev frå Miljødirektoratet - Vurdering av aktuelle tiltak på eksisterende turistforeningshytter i verneområder		2021/6460
RS	Underretning til klager - Jotunheimen NP - ulovlig dronefilming i Hurrungane		2021/3184
RS	Underretning til klager - Jotunheimen NP - ulovlig droneflyging - Besseggen		2021/6059
ST 39/2021	Utladalen landskapsvernområde - Dispensasjon - 2021 - Etablering av nytt utsiktspunkt ved Vettisfossen - Stiftinga Utladalen Naturhus		2019/12439
ST 40/2021	Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - Oppsummering av innspel til forvaltningsplan og besøksstrategi - Godkjenning av prosjektplan for revisjonsarbeidet		2019/5553
ST 41/2021	Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - Søknad om tiltaksmidlar 2022		2021/11581
ST 42/2021	Eventuelt		

### ST 37/2021 Godkjenning av innkalling

## Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - 15.11.2021

### Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjent.

Hilmar Høl vart vald til å signere protokoll saman med styreleiaren.

## ST 38/2021 Referatsaker

### Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - 15.11.2021

#### Vedtak

Det var spørsmål om trafikktalet på Gjendebåten.

Passasjertalet i år (47577) låg på same nivå som i 2020 (47577). Coronatiltak resulterte i færre utanlandske turistar, slik at ein desse to åra med ulike innreiserestriksjonar har hatt ein merkbar nedgang i trafikken i høve til før pandemien, da passasjertala på Gjendebåten låg mellom 60.000 og 70.000 i åra 2016-2019. Det er same tendens på dei fleste ferdselsteljarane våre.

Helikopterflyging Utladalen. Saka er avklara, i tråd med diskusjonen i møtet 17. september.

Sak om Fortun-Granfastereguleringa blir fylgd opp vidare. Ein har også fått varsel frå Hydro om behov for utbetring av Gravdalsvegen i samband med tiltak på Gravdalsdammen i Luster.

Nasjonalparkstyret tek referatsakene til orientering.

<b>Innspel i samband med synfaring - Fornya konsesjon for kraftutbygginga Fortun - Grandfaste</b>	<b>2021/9240</b>
<b>Gjendebåten/Statistikk 2021</b>	<b>2019/18641</b>
<b>Uttale - Masterplan for reiseliv Sogn - reiselivsstrategi</b>	<b>2021/10842</b>
<b>Utladalen landskapsvernområde - Helikopterflyging i Utladalen 30. juli - Vurdering av forholdet - Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen</b>	<b>2020/3317</b>
<b>Utsiktspunkt Vettisfossen - Referat frå prosjektgruppemøte 7. oktober. 2021</b>	<b>2019/12439</b>
<b>Kopi av brev frå Miljødirektoratet - Vurdering av aktuelle tiltak på eksisterende turistforeningshytter i verneområder</b>	<b>2021/6460</b>
<b>Underretning til klager - Jotunheimen NP - ulovlig dronefilming i Hurrungane</b>	<b>2021/3184</b>
<b>Underretning til klager - Jotunheimen NP - ulovlig droneflyging - Besseggen</b>	<b>2021/6059</b>

# ST 39/2021 Utladalen landskapsvernområde - Dispensasjon - 2021 - Etablering av nytt utsiktspunkt ved Vettisfossen - Stiftinga Utladalen Naturhus

## Innstilling frå forvaltar

Jotunheimen og Utladalen nasjonalparkstyre gjev Prosjektgruppa for utsiktspunkt Vettisfossen v/ Stiftinga Utladalen Naturhus løyve til

- å rive det forfalne gjerdet og utsiktsplattforma ved Vettisfossen
- å etablere eit nytt utsiktspunkt like ved eksisterande anlegg
- å legge om stien som fører ut til det nye utsiktspunktet, og
- å sikre med rekkverk langs stien som er lagt om fram mot utsiktspunktet.

Løyvet er gjeve med heimel i verneforskrifta for Utladalen landskapsvernområde § 3 pkt. 1.3 bokstavane e) og n) og § 4 første alternativ, jf. naturmangfaldlova § 48 første ledd, første alternativ.

Det er lagt særleg vekt på at oppføring av ei ny utsiktsplattform og sikring med rekkverk, og revegetering ikkje vil påverka verneformålet og verneverdiane nemneverdig, samt at omlegging av stien kombinert med oppsetting av enkle informasjonsskilt som erstatning for den gamle og forfalne installasjonen ikkje vil kome i strid med verneformålet eller verneverdiane.

Dispensasjonen vert gjeven med følgjande vilkår:

- Utsiktspunktet skal etablerast i tråd med opplysningar gitt i dispensasjonssøknaden frå Utladalen Naturhus, og teikningar frå skisseprosjektet v/Dronninga Landskap.
- Plasseringa skal vere som vist i skisseprosjektet.
- Det skal utarbeidast detaljplan for arbeidet. Detaljplanen skal i tillegg til detaljavklaringar også vise korleis prosjektet vil følgjast opp i byggeperioden.
- Detaljplan/anleggsplan og ein samla motorferdselsplan skal leggjast fram for nasjonalparkstyret for endeleg godkjenning før nokon tiltak blir sett i verk.
- Inngrepssone ved plattforma skal dokumenterast og godkjennast ved detaljplan.
- Riggområdet i tilknytning til plattforma skal plasserast slik at ein har mest mogleg skjerming mot direkte innsyn frå kanten av fossejuvet og turstien i området. Skogen i området kan vurderast som skjerm og dette avklarast i detaljplanen.
- Riggområdet skal plasserast slik at ein unngår negativ påverknad på evt. verdifulle førekomstar av furu.
- Terrenginngrep skal avgrensast til det som er heilt nødvendig, og inngrep kring plattforma og evt. riggplass skal jamnast til og leggjast til rette for revegetering. Detaljplanen skal skildre korleis revegetering i området vil bli gjennomført.
- Vegetasjonsmassar skal leggjast til side og takast vare på, og brukast som toppdekke for revegetering av alle terrenginngrep.
- Evt. uføresett arbeid/tiltak på arbeidsstaden under byggeperioden skal avklarast fortløpande med nasjonalparkforvaltar/nasjonalparkstyret.
- Tiltakshavar har plikt til å vise varsemd og til straks å melde frå til Vestland fylkeskommune ved Kulturavdelinga dersom ein under arbeidet skulle støyte på automatisk freda kulturminne, jf. § 8, 2. ledd i Lov om kulturminne
- Urskogprega furuskog og hole tre og stammar som er eigna som buplass for fuglar skal ikkje fellast, jf. verneforskrifta § 3 pkt. 2.3.
- Plan for oppsetting av skilt skal godkjennast i detaljplanen.
- Dersom det ved detaljplanlegging viser seg at vilkåra ikkje kan oppfyllest fell dispensasjonen bort, evt. skal det varslast om avvika og det må sendast ein endringssøknad.
- Det skal ryddast opp etter avslutta anleggsarbeid, og alt av materiale, reiskap, avfall osv. skal fjernast.

- Før byggestart må det vere avklara kven som er eigar av installasjonane (utsiktspunkt, gjerde og skilt). Eigar er ansvarleg for å fjerne anlegget (utsiktspunkt, gjerde og evt. skilt) dersom det fell ut av bruk.

### **Andre forhold**

Årdal kommune skal vurdere byggesøknaden i medhald av plan- og bygningslova. Vidare er det ein føresetnad at grunneigar gjev samtykkje til tiltaket.

Når det gjeld gjennomføringsplanen skal motorferdsel handsamast både av nasjonalparkstyret etter verneforskrifta, og av Årdal kommune som myndigheit etter motorferdsellova. For oppfølging i anleggsfasen må plan for byggjemøte ligge føre i god nok tid til at nasjonalparkforvaltar og/eller SNO skal kunne delta ved behov.

--- slutt på innstilling ---

## **Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - 15.11.2021**

Møtet vart innleia med ein presentasjon frå Dronninga Landskap AS v/ Ragnhild Momrak.

Hilmar Høvl, ordførar i Årdal, gav uttrykk for at framlegget til eit fornya utsiktspunkt ser veldig flott ut, både når det gjeld materialval og utforming.

Trude Brosvik stilte spørsmål ved tryggleik i høve til at nokon kunne prøve å klatre på gjerdet. Ragnhild Momrak orienterte om flettverket i metall som er laga for at det ikkje er mogleg å klatre på.

Svein Håvar Korshavn stilte spørsmål om stien.

Svar: Stien blir fylgd opp som eit separat prosjekt i samarbeid med DNT Oslo og Omegn, som vil søke om tippemidlar for delfinansiering av stiltak. Dronninga Landskap vil bidra med formingsveileder for rekkverk og andre stiltak, slik at prosjekta får felles visuelt uttrykk. Eit sherpalag har i haust gjort ein del murarbeid på den bratte stien opp frå Vetti, og vidare må ein skifte ut dei gamle strekka med rekkverk her. Kavlelegging over blaute parti oppe på fjellplatået vil kunne få folk til å velja den indre traseen som vi ønskjer at folk skal bruke, framfor å gå ut på kanten. Forsterka merking og informasjon om faren ved å gå ut på kanten og overhenget kjem i tillegg. Det kan også vera aktuelt med mellombels gjerde for å tydeleggjera den nye traseen når den blir anlagt.

Fleire tok opp spørsmålet om eigarskap. Ein vil arbeide vidare med dette fram mot anbudsutlysinga, og ein ser det naturleg å diskutere spørsmålet med Årdal kommune.

Det vil elles bli arbeidd vidare med finansiering av tiltaket, også frå eksterne bidragsytarar.

Det vil bli sendt ut ei pressemelding for å gje tydeleg og kortfatta informasjon om status.

### **Vedtak**

Som innstillinga. Samrøystes.

# ST 40/2021 Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - Oppsummering av innspel til forvaltningsplan og besøksstrategi - Godkjenning av prosjektplan for revisjonsarbeidet

## Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen registrerer innkomne innspel og tek dei med vidare i prosessen. Ingen av innspela har vesentlege innvendingar til planlagt opplegg. Det er framleis mogleg å gje innspel undervegs i prosessen.

Styret godkjenner prosjektplanen, og legg følgjande framdriftsplan til grunn for vidare arbeid:

Planarbeid – «Forvaltningsplan på nett»	2021-2023
Dialog med administrativt kontaktutval og fagmiljø undervegs	
Informasjon/dialog med ulike brukarinteresser. Møte ved behov	Vinter/vår 2022
Tilbod til kommunane om informasjonsmøte	Vår 2022
Opne møte og eventuelle synfaringar for aktuelle tema i	Sommar/haust 2022
Nasjonalparkstyret – planutkast før oversending til fagleg gjennomgang	Haust 2022
Fagleg gjennomgang i Miljødirektoratet	Haust 2022
Eventuell justering av planutkast	
Høyring av planutkast godkjent av direktoratet	Vinter 2022/23
Oppsummering av høyringsuttaler og planbehandling i NP-styret	Vår/sommar 2023
Eventuell andre høyringsrunde / avgrensa høyring på endringar	
<b>Godkjenning av plan</b>	<b>Utgangen av 2023</b>

Det kan bli justeringar i framdriftsplanen undervegs. Ei ekstra høyring vil krevje ekstra tid. Innspel som går ut over rammene for verneforskriftene blir fylgde opp av sekretariatet med orientering til dei aktuelle aktørane om kva som er rammene for forvaltningsplanrevisjonen. Det kan for særskilde behov vera rom for å vurdere innspel til verneforskriftene og melde desse vidare oppover i systemet, jf. 2.4.1 i prosjektplanen. Det er her viktig å vera klar over at det er høg terskel for å setja i gang ein endringsprosess som krev ny Kongeleg resolusjon.

--- slutt på innstilling ---

## Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - 15.11.2021

Det vart stilt spørsmål ved eit innspel om moglege utvidingar av nasjonalparken. Dette vil eventuelt bli ein separat prosess, dersom Statsforvaltar får eit konkret oppdrag om utgreiing av utvida vern på eitt eller fleire av områda rundt Jotunheimen NP. Dersom det blir nokon slik prosess, vil vi ha dialog for å avklare korleis sakene best kan samordnast.

Trude Brosvik tilrådde at ein prøvde å sikre ei framdrift som gjer det mogleg å få fullført prosessen med tilråding innan styreperioden 2020-2023.

## Vedtak

Som innstillinga. Samrøystes.

# ST 41/2021 Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - Søknad om tiltaksmidler 2022

## Innstilling frå forvaltar

Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen sluttar seg til at det vert søkt om tiltaksmidler for 2022 via elektronisk søknad til følgjande tiltak:

### Informasjon/tilrettelegging i tråd med besøksstrategi og forvaltningsplan

- Utsiktsplattform Vettisfossen, tilrettelegging og sikring (medfinansiering)
- Utsjekk og supplering av igangsette tiltak ved av innfallsportane (mindre terrengarbeid rundt nye informasjonstavler, montering sikteskive, m.m.).
- Temabrosjyrer dyre- og planteliv

### Vedlikehald av stinettet i Jotunheimen og Utladalen. Prioritering av tiltak skjer seinare

- Vidareføre arbeid på stien Vetti/Vettismorki
- Vedlikehald og førebyggjande tiltak på plassar med registrert slitasje og erosjon
- Stivurdering og ryddetiltak ved Glittertinden

### Skjøtsel, vidareføring av etablert opplegg (budsjett SNO-Jotunheimen):

- Slått på Skåri, Avdalen og Vetti (heimre Utladalen)
- Styrte beite på Skåri, Avdalen og Vetti (heimre Utladalen)
- Styving/rising av alm og lind. Vedlikehald av styvingstre i heimre Utladalen
- Krattrydding/vedlikehald Øvre Utladalen
- Styrte beite ved Gjendebu (geit)
- Styrte beite ved Gjendebu (storfe)
- Kratt og skogrydding/vedlikehald Gjendebuområdet
- Slått av kve ved Gjendebu blir utført annakvart år – ikkje på dagsorden i 2022.

### Forvaltningsplan

- Auke kunnskapsgrunnlaget – jf. pågåande arbeid med revisjon av forvaltningsplan  
Eventuelt kartlegging av fjellhekkande ender – jf. innspel til planarbeid
- Skjøtselsplan Utladalen; Supplerande kartlegging av lindeskogbestand ovafor Hjelle.
- Kartlegging av bygningar i nasjonalparken og landskapsvernområdet, slutføring

### Andre tiltak

- Vedlikehald og drift av eksisterande tiltak

Endeleg prioritering av tiltak blir gjort i 2022, etter at Miljødirektoratet har vedteke tildeling av midlar. Nasjonalparkstyret vurderer god besøksforvaltning som ei særleg viktig oppgåve, da dette skal gje grunnlag for bruk av verneområda som ein ressurs for lokalsamfunnet. For å kunne nytte nasjonalparkane som merkevare og trekkplaster i reiselivet, er det nødvendig at bruken skjer på ein berekraftig måte som ikkje går ut over verneverdiane. Det må derfor satsast på informasjon, kanalisering av ferdsel utanom sårbare område, samt stivedlikehald, restaurering og tilrettelegging i område definert som brukssoner med meir intensiv bruk.

Etablert skjøtsel av kulturlandskap blir vidareført under leiing av SNO/Jotunheimen.

### Ønskte tenester frå SNO:

- Oppfølging av ferdselsteljarar (eco-counter) i Jotunheimen og Utladalen.
- Skilting: Standard droneskilt på aktuelle innfartsårer. Ettersyn, supplering.
- Administrasjon av tiltak på stignettet. Kartlegge behov for utbetringar. Særleg behov for bistand med revegetering og kavlelegging knytt til prosjektet med utsiktspunkt Vettisfossen og avsluttande kanalisering ved Besseggen.
- Oppfølging av prioriterte skjøtselstiltak i medhald av plan

--- slutt på innstilling ---

## **Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - 15.11.2021**

### **Vedtak**

Som innstillinga. Samrøystes.

### **ST 42/2021 Eventuelt**

## **Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen - 15.11.2021**

### **Vedtak**

Det blir sett opp 2 timar på førebuing til dagens møte.

Oppsett møte 6. desember blir gjennomført som Teams-møte, dersom ein har saker.